

ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-553

05.06.2020

Прем'єр-міністру України

ШМИГАЛЮ Д.А.

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народних депутатів України Колебошина С. В. та Бабака С. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 5 червня 2020 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 6 арк. у 1 прим.
матеріали на 18 арк. - тільки адресату

З повагою

Руслан СТЕФАНЧУК

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 2-30/2020

"27" лютого 2020 р.

Прем'єр-міністру України
Шмигалю Д.А.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо об'єктивної необхідності
скасування і перероблення наново
Національного стандарту України ДСТУ
7013:2009 технічних вимог до шкільних
автобусів

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Звертаємось до Вас із депутатським запитом у порядку статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України» у зв'язку з нагальною необхідністю ретельного перегляду чинного Національного стандарту України ДСТУ 7013:2009: "Автобуси спеціалізовані для перевезення школярів: технічні вимоги".

Національний стандарт України ДСТУ 7013:2009: "Автобуси спеціалізовані для перевезення школярів: технічні вимоги" /копія у додатку/ було вперше запроваджено у 2009 році: затверджено Наказом Держспоживстандарту України № 168 від 27 квітня 2009 р. і офіційно опубліковано Державним підприємством «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП

«УкрНДНЦ») за кодом УКНД:43.080.20 24 липня 2009 року. Розробниками національного стандарту зазначено: ВАТ «Український інститут автобусо-тролейбусобудування» Мінпромполітики України (ВАТ «Укравтобуспром»); Державне підприємство «Науково-дослідний інститут «Система» Держспоживстандарту України (ДП «НДІ «Система»).

Як засвідчила практика його застосування користувачами - закладами середньої освіти України, зазначений Національний стандарт України ДСТУ 7013:2009, вірогідно, складений недоброчесно, а саме у такий спосіб, аби зазначеному стандарту відповідали - а отже, і могли закуповуватися для шкіл - шкільні автобуси виключно групи конкретних виробників, що у такий спосіб де-факто привласнили, “квазі-монополізували” відповідну частку ринку.

На жаль, шкільні автобуси цієї групи виробників, які виявилися єдиними, які, згідно з Національним стандартом України ДСТУ 7013:2009, вправі закуповувати для шкіл усієї України, - коштують занадто багато, у контексті середньоринкової ціни на подібну продукцію у країнах Європи. При цьому, ці “квазімонопольні”, “ексклюзивні” шкільні автобуси - характеризуються порівняно низькою якістю в експлуатації за призначенням, для перевезення школярів: часто ламаються, є незручними у використанні для пасажирів-школярів, що викликає зауваження і проблеми, які набули систематичного характеру.

З аналізу практики експлуатації зазначених “квазімонопольних”, “ексклюзивних” шкільних автобусів в Україні вбачається, що їх низька якість, вірогідно, є запрограмованою виробниками, аби вони швидко виходили з ладу, а Держава і територіальні громади були змушені, марнуючи кошти Державного бюджету України і місцевих бюджетів, знову і знову, щокілька років, закуповувати нові шкільні автобуси у одних і тих же самих “ексклюзивних” виробників. У такий спосіб, Державний бюджет і місцеві бюджети України отримують невиправдані і неправомірні витрати і втрати, школярі - низьку якість і незручності, а “ексклюзивні” автовиробники - гарантовані недоброчесні надприбутки.

Разом з цим, у дружній для України державі Канада, інших провідних економіках Світу, є у лінійці виробництва і користування достатній асортимент і кількість шкільних автобусів високої якості, якіх, після кількох років експлуатації, власники готові відступати для українських шкіл за низькою ціною. При цьому, якість таких уживаних шкільних автобусів є значно кращою за якість нових,

“квазімонопольних”, “ексклюзивних” в силу дії Національного стандарту України ДСТУ 7013:2009 для закупівель і використання для українських шкіл, неякісних шкільних автобусів зазначеної групи виробників.

Проте, допоки зберігає чинність Національний стандарт України ДСТУ 7013:2009 у нинішній недоброчесній редакції, закуповувати і навіть приймати у дар якісні шкільні автобуси для української школи - не дозволяють, будь-які спроби щоразу спритно блокуються.

Подібний підхід до формулювання національного стандарту, у випадку ДСТУ 7013:2009, не відповідає нормам чинного законодавства України. Так, згідно зі ст.ст. 1 (п.20), 4, 17 (ч.6) Закону України № 1315-VII від 05.06.2014 “Про стандартизацію”, стандарт - нормативний документ, заснований на консенсусі, прийнятий визнаним органом, що встановлює для загального і неодноразового використання правила, настанови або характеристики щодо діяльності чи її результатів, та спрямований на досягнення оптимального ступеня впорядкованості в певній сфері. Метою стандартизації в Україні є, з-поміж іншого, забезпечення прав та інтересів споживачів, економія всіх видів ресурсів; усунення технічних бар’єрів у торгівлі та запобігання їх виникненню, підтримка розвитку і міжнародної конкурентоспроможності продукції. Державна політика у сфері стандартизації базується на збалансованому застосуванні таких принципів як відкритості та прозорості процедур розроблення і прийняття національних стандартів та кодексів усталеної практики з урахуванням інтересів усіх заінтересованих сторін; неупередженого прийняття національних стандартів та кодексів усталеної практики на засадах консенсусу; відповідності національних стандартів та кодексів усталеної практики законодавству; доступності національних стандартів та кодексів усталеної практики, а також інформації про них для користувачів; пріоритетності прийняття в Україні міжнародних і регіональних стандартів та кодексів усталеної практики як національних; прийняття і дотримання суб’єктами стандартизації Кодексу добросовісної практики з розробки, прийняття та застосування стандартів відповідно до Угоди Світової організації торгівлі про технічні бар’єри у торгівлі, що є додатком до Марракеської Угоди про заснування Світової організації торгівлі від 15 квітня 1994 року. Національні стандарти та кодекси усталеної практики викладаються в такий спосіб, щоб їх неможливо було використовувати з метою введення в оману споживачів продукції, якої стосується національний стандарт та кодекс усталеної практики, або надавати перевагу виробнику продукції чи продукції залежно від місця її виготовлення.

Відповідно до (обов'язкового для України в силу членства у Світовій організації торгівлі) Кодексу добросовісної практики з розробки, прийняття та застосування стандартів відповідно до Угоди Світової організації торгівлі про технічні бар'єри у торгівлі, що є додатком до Марракеської Угоди про заснування Світової організації торгівлі від 15.04.1994 (пункти D, E), щодо стандартів, національний орган стандартизації має ставитись до товарів походженням з території будь-якої з решти (163) держав членів-СОТ не менш сприятливо ніж до подібних товарів вітчизняного походження і подібних товарів походженням з будь-якої іншої держави. Національний орган стандартизації повинен забезпечити, аби національні стандарти не готувалися, приймалися або застосовувалися з метою або результатом створення невиправданих перепон міжнародній торгівлі.

Зручно для вірогідних авторів і бенефіціарів цієї “схеми” текст Національного стандарту України ДСТУ 7013:2009 є прихованим від громадськості; він відсутній у режимі вільного доступу у мережі “Інтернет”, не завантажується за анонсованим URL-посиланням: “http://ukrndnc.org.ua/downloads/new_view/?i=dstu7013-2009&pz=%C4%D1%D2%D3+7013%3A2009”. Народним депутатам України - автору депутатського запиту довелося власним коштом купувати офіційний текст Національного стандарту України ДСТУ 7013:2009 на вебсайті ДП «УкрНДНЦ» для ознайомлення (аби цього ж не довелося робити адресатові депутатського запиту, повний офіційний текст стандарту разом з ліцензією на його використання - додаються).

Вірогідні автори цієї “схеми” продумали навіть, як убезпечити її від оскарження до Антимонопольного комітету України. Адже, пересічна школа і місцевий орган освіти, залишившись з вчергове поламаним неякісним “квазімонопольним”, “ексклюзивним” шкільним автобусом не мають часу чекати розгляду скарги Антимонопольним комітетом України, тим більше - завершення наступних за рішенням Антимонопольного комітету судових процесів. Бо велика кількість шкіл не можуть функціонувати без шкільного автобуса, тиск від обурених батьків і громадськості є надто сильним, - і адміністрація змушена, замість виборювати справедливість і ефективність використання бюджетних коштів, знову закупувати неякісний “квазімонопольний”/“ексклюзивний” автобус, який напевне вийде з ладу через рік-два-три, і цикл повториться.

Вузловим елементом цієї недоброчинної “схеми” є недоброчесно укладений Національний стандарт України ДСТУ 7013:2009. Вже сплило 10 років з часу його запровадження - і жодна минула влада не наважувалася нічого з цим зробити. Треба, нарешті, дати раду зазначеній проблемі.

Виходячи з викладеного вище, а також неодноразових звернень освітньої спільноти щодо перегляду умов Національного стандарту України ДСТУ 7013:2009 та відповідних умов закупівлі шкільних автобусів в Україні, аби уможливити допуск на цей ринок інших, більш ефективних, виробників, керуючись статтею 86 Конституції України, статтями 15, 17 Закону “Про статус народного депутата України” з урахуванням пункту 1.2 резолютивної частини Рішення Конституційного Суду України №16-рп/2003 від 14.10.2003 у справі 1-21/2003, вимагаємо:

1) Дати доручення Прем’єр-міністра України ретельно перевірити і, за наслідком такої перевірки, скасувати і переробити наново чинний Національний стандарт України ДСТУ 7013:2009: “Автобуси спеціалізовані для перевезення школярів: технічні вимоги”, вилучивши положення що спричиняють “квазімонополію” окремої групи виробників, і запровадивши, натомість, стандарти що забезпечать допуск провідних європейських і світових виробників шкільних автобусів, а також постачальників і власників таких шкільних автобусів до ринку закупівель і придбання у дар шкільних автобусів для закладів середньої освіти на усій території України

2) Розглянути зазначене у п.1 питання на засіданні Кабінету Міністрів України із запрошенням народних депутатів України - суб’єктів звернення з депутатським запитом.

3) Взяти вирішення зазначеного у п.1 питання під свій особистий контроль.

4) Надати офіційну відповідь із порушених у Запиті питань, включаючи інформацію про заходи, зазначені в пп. 1 і 2 та стан їх реалізації у строк, визначений частиною п’ятою статті 15 Закону України “Про статус народного депутата України”.

У ДОДАТКУ: (1) повний офіційний текст Національного стандарту України ДСТУ 7013:2009: "Автобуси спеціалізовані для перевезення школярів: технічні вимоги";

(2) ліцензія ДП «УкрНДНЦ» на використання Національного стандарту України ДСТУ 7013:2009 Верховною Радою України.
Цього на 18 арк.

З повагою,

Народний депутат України

С.В. Колебошин

(посвідчення №341)

Ел.пошта:

koleboshyn@rada.gov.ua

Народний депутат України

С.В. Бабак

(посвідчення №011)

Ел. пошта:

babak-s@rada.gov.ua)